

Αγαπητά μου παιδιά καλημέρα ,εύχομαι να είστε όλοι καλά και να περνάτε όμορφα και δημιουργικά τις ώρες σας. Ελπίζω οι εργασίες που στέλνονται να σας βοηθούν και να είναι κατανοητές. Να είστε καλά με την οικογένειά σας .
Να έχετε χαρά πάντοτε , η δασκάλα σας Νίκη

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ Α. ΚΛΙΤΑ

Άρθρα (Οριστικό και Αόριστο)

Μπαίνουν μπροστά απ' τα ονόματα (ουσιαστικά κι επίθετα)

A) οριστικό άρθρο: ο, η, το

B) αόριστο άρθρο: ένας, μία ένα

Ουσιαστικά

Οι λέξεις που φανερώνουν **πρόσωπα, ζώα, πράγματα, ενέργεια** (γράψιμο) ,
κατάσταση (σιωπή),
ιδιότητα (σοβαρότητα)

Επίθετα

Οι λέξεις που μας δείχνουν **τι λογής είναι το κάθε ουσιαστικό** που συνοδεύουν και έχουν τρία γένη:αρσενικό,θηλυκό και ουδέτερο.

Π.χ. Ο καλός (επίθετο) μαθητής (ουσιαστικό) ή Ο μαθητής (ουσιαστικό) είναι καλός (επίθετο) .

Ρήματα

Ρήματα είναι οι λέξεις που φανερώνουν ότι
κάτι κάνω (διαβάζω) ή
κάτι παθαίνω (λερώνομαι) ή
βρίσκομαι σε μία κατάσταση (κοιμάμαι)

Μετοχές

Ενεργητικής φωνής σε **-οντας** και **-ώντας** (παίζοντας, τραγουδώντας)
Παθητικής φωνής σε **-μένος, -μένη, -μένο** ή **- μμένος** (κλαμένος, βαμμένος)

Αντωνυμίες

Είναι οι λέξεις που **αντικαθιστούν ονόματα** και είναι οχτώ ειδών:

1) Προσωπικές : εγώ, εσύ αυτός,
μου,μας, σου,σας, του,τους,τες, με, σε, το (ν) , τη (ν) (αδύναμος τύπος)

2) Κτητικές : δικός, δική , δικό μου,μας σου,σας, του,τους

3) Αυτοπαθείς : ο εαυτός μου,μας ο εαυτός σου,σας ο εαυτός του,της,τους

4) Οριστικές : ο ίδιος, η ίδια, το ίδιο, μόνος, μόνη, μόνο

5) Δεικτικές : αυτός, -ή, -ό εκείνος, -η, -ο, τούτος, -η, -ο, τέτοιος, -α,-ο
τόσος-η-ο

6) Αναφορικές: ο οποίος -α-ο, που, όποιος-α-ο όσος-η-ο , οτιδήποτε- ό,τι

7) Ερωτηματικές: ποιος, -α,-ο, πόσος, -η,-ο (τίνος;)

8) Αόριστες : ένας, μία, ένας, κάποιος, -α, -ο
καθένας, καθεμία, καθένα κανένας, καμία, κανένα
μερικοί, μερικές, μερικά κάμποσος, κάμποση, κάμποσο,
άλλος, άλλη, άλλο τίποτα, κάθε, καθετί
ο,η,το τάδε/ ο,η,το δείνα

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

B. ΑΚΛΙΤΑ

Επιρρήματα

Προσδιορίζουν ρήματα και κάποιες φορές επίθετα, π.χ. Έτρεξα γρήγορα. Είναι πολύ καλός.

A) Τοπικά : πού, μέσα, έξω, πάνω, κάτω, δεξιά, αριστερά, ψηλά, χαμηλά, εδώ, εκεί, πουθενά, εμπρός, πίσω, δίπλα, μακριά, κοντά, πλάι, απέναντι, ανάμεσα, γύρω, παντού, όπου ...

B) Χρονικά : τώρα, αμέσως, σε λίγο, αργότερα, συνέχεια, όποτε, συνεχώς, πάντα, ποτέ, σήμερα, αύριο, μαζί...

Γ) Τροπικά : πώς, όπως, ωραία, άσχημα, κακά, καλά, ευτυχώς, δυστυχώς, απότομα, ξαφνικά, σιγά, ήρεμα, μαζί....

Δ) Ποσοτικά : πολύ, λίγο, ελάχιστα, καθόλου, τόσο, περισσότερο, λιγότερο, περίπου, σχεδόν, διόλου, αρκετά .

E) Βεβαιωτικά : βέβαια, βεβαίως, ασφαλώς, ναι, μάλιστα .

ΣΤ) Αρνητικά : όχι, μη(ν), δε(ν), όχι βέβαια .

Z) Διστακτικά : ίσως, πιθανόν, άραγε, τάχα, τάχατε, δήθεν, μάλλον.

Προθέσεις

Μονοσύλλαβες : με, σε, για, συν, πλην, ως, προς, προ, εκ, εν, εις

Δισύλλαβες : ανά, αντί, από, διά, χωρίς, επί, κατά, παρά, περί, υπέρ, υπό .

Τρισύλλαβη: ίσαμε

Σύνδεσμοι

Συνδέουν κύριες ή δευτερεύουσες προτάσεις.

A) Αιτιολογικοί : αφού, γιατί, επειδή .

B) Αντιθετικοί : αλλά, ενώ, μα, όμως,

Γ) Διαχωριστικοί : είτε, ή

Δ) Διστακτικοί : μη(ν), μήπως

E) Ειδικοί : ότι, που, πως

ΣΤ) Επεξηγηματικός : δηλαδή

Z) Συγκριτικός : παρά

H) Συμπερασματικοί : άρα, επομένως, λοιπόν, ώστε

Θ) Συμπλεκτικοί : και (κι), μηδέ, μήτε, ουδέ, ούτε

I) Τελικοί : να, για να

ΙΑ) Υποθετικοί : άμα, αν (εάν), σαν

ΙΒ) Χρονικοί : άμα, αφού, αφότου, ενώ, καθώς, κάθε που, μόλις, όποτε, όσο που, όταν, πριν, προτού, σαν, ωστόσο, ώσπου

ΙΓ)

Αποτελεσματικοί: ώστε,που

ΙΔ) Εναντιωματικοί –παραχωρητικοί :αν και,μολονότι,μόνο,παρά, ωστόσο

Επιφωνήματα

Οι λέξεις που φανερώνουν χαρά, λύπη, θαυμασμό, απορία, έκπληξη, πόνο ευχή, έπαινο, κτλ, δηλαδή εκφράζουν **συναίσθημα**, λέγονται επιφωνήματα.

1. θαυμασμό: α! ποπό! ω! μπα!
2. απορία: α! ο! μπα!
3. πόνος, λύπη: αχ! α! όχου! άου! οχ! αλί! αλίμονο!
4. περίπαιγμα: ε! ου! αχαχούχα!
5. ευχή: είθε! μακάρι! άμποτε!
6. έπαινος: εύγε! μπράβο!
7. κάλεσμα: ε! ω!
8. ειρωνεία: ε! ου!
9. στεναχώρια, αηδία: ε! ου! ουφ! πουφ! πα πα πα!
10. παρακίνηση: άντε! άμε! μαρς! αλτ! στοπ! σουτ! στ! αέρα!
11. άρνηση: α μπα!
12. αβεβαιότητα: χμ!

Μόρια

Μονοσύλλαβες λέξεις (**ας,για,θα μα,να,σαν**) που χρησιμοποιούνται για να σηµάνουν προτροπή (π.χ. **Ας** πάµε εκδροµή. **Για** έλα εδώ εσύ.) ,πιθανότητα-μέλλον (π.χ. **Θα** µπορέσω µάλλον.**Θα** φύγω .) ,όρκο (**Μα** την αλήθεια! **Μα** το Θεό!) , για να δείξουν κάτι (π.χ. **Να** ο Σταµάτης! **Να** η σωστή λύση!) ή να δείξουν παροµοίωση (τρέχει **σαν** λαγός).